

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) 120 Lei pe an
„Foala Interes.” (4 pag.) 80 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 170 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.

Apare JOIA

Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.

Redacția și Administrația: Orăștie (Jud. Hunedoara).

Planuri bune pentru agricultura țării.

Gvernul, prin Ministerul de Agricultură, pregătește un plan de îmbunătățire a mersului agriculturii în țară, venind în ajutorul plugarilor, prin îndrumarea lucrării pământului după rânduile nouă și prin înființarea unui nou șezământ de dat împrumutului leștine plugarilor.

Ca întâi îndrumări spre mai bine, guvernul va lua măsuri, ca să se de economii semințe curate de tot felul, căci azi semințele prea sunt molipsite și dau apoi și rod sumai pe jumătate sănătos. Din semințe curate, să urmeze rod mai îmbelșugat și sănătos. În acest scop să vor răspândi tot mai tare mașinile de curățit semințele, și mașinile de sămănat, — ca și mașinile de arat adânc, spre a îmbunătăți pământul. — Se vor schimba animalele de reproducție (taurii, armăsarii, vierii, berbecii), cu soiurile cele mai alese și animalele cele mai sănătoase, — lucru care până acum a fost prea puțin făcut în samă și ea urmare se văd azi la sate (mai ales în vechiul Regat) vite foarte slabe, plernicite.

Și fiindcă o mare greutate pentru lucrarea pământului, e, că plugarii au petece de pământ prea mic, mestecate unele printre altele, — se va strădui să-l facă a-și lucra pământurile vecine ca într-o tovărășie, unindu-se laolaltă părți de hotar de 50 până la 250 hectare (100 până la 500 jugăre), — căci pentru o astfel de tabiă, se plătește să scoți afară plugul cel mare cu abori și mașini sămănătoare mari și mașini săpătoare și secerătoare. Iar cel întovărășit astfel pentru lucrare, vor fi ajutați a-și procura mașinile de lipă.

Și alte măsuri pentru pornirea economiei de câmp și de vite pe cărări mai bune, aducătoare de mai mult folos.

Gvernul spune, — cu drept cuvânt, — că, după armată, care e cea mai mare grijă a țării, prin ea făcându-ne paza hotarelor și a ordinii din lăuntru, — cea mai în seamă grijă a stăpânirii la noi, trebuie să fie agricultura. Ea trebuie mai cu dinadinsul ajutată.

Și ajutorul vrea să îl dea prin înființarea unui mare „Institut Național de Credit Agricol” care să de 400 - 500 de milioane ca împrumut leștin țărănilor, pentru în-

tocmirea și îmbunătățirea gospodăriilor lor.

Gvernul spune că vrea să urmeze pilda altor țări, cari au făcut mai demult și în măsură mai mare, acest lucru. De pilda Italie. Ea a înființat de curând vre-o 300 de „școli călătore” pentru învățătura agricolă, — adică a adunat laolaltă 300 de câte de învățați în ale plugarilor, și i plimbă prin toată țara, să adune la un loc 2-3 sate și să le dea învățăturile cele mai nouă de plugarie. — cheltuiind cu ei peste 900 de milioane Lei pe an. Dar nu-s bani aruncați în vânt, căci luminarea poporului plugar pe urma acestor propovedanii plugarilor. — e un câștig înzecit pentru țară, pentru neam.

Și la noi se va chibzui așa ceva. Iar pentru ca plugarii să aibă „credit” (credință) la marele „Institut Național de Credit”, se vor introduce în toată țara „Căștile Fundare” (cari în vechiul Regat lipsesc). Acolo arătându se care plugar ce avere are scrisă pe numele său — se știe și ce împrumut i se poate da.

Toate se pot întrupa ușor cu sprijinul puternic al „Băncii Naționale”, care prin rostul noului ei Governator, de care am scris în numărul trecut, — a promis (făgăduit) cel mai cald sprijin la ori ce lucrare de acest fel, spre folosul plugarilor.

Unele — altele.

Cifre ce trebuie să ne umple de îng jarare.

Într'un ziar din București se arată ce sumă s'a cheltuit pentru beutari într'un singur an de zile, de către 4 comune din Moldova: Simnicea a cheltuit peste 1 milion Lei;

Solcea: 1 milion și 300 de mii;

Dumbrăveni: 4 milioane;

Burdujeni aproape 6 milioane.

La olaltă au dat pe gătluj locuitorii acestor 4 comune: 12 milioane de Lei într'un an, adică preț al altor vre-o 9 mil de hectare de pământ!

Am putea spune că oamenii își beau în fiecare an a patra parte din hotarul comunelor lor.

Cine va oopi nenorocitul popor de pe drumul acesta, care nu duce numai la sărăcie, ci și la prăpăd trupesc?

Și când știi că cine sunt cei în pungile cărora s'au vărsat în patru sate în toată luna un milion, — durerea trebuie să îți fie, frate Române, și mai mare!

Procesul tinerului N. TOTU se desbete Sâmbătă în 19 Febr.

Înaintea Curții cu Juri din Câmpu-Lung.

Ca semne vădite că suntem slujbiciari au „stăpân”, — îndrumătorii vieții de obște ai țării noastre, se silesc să facă, ca să treacă cât mai neabgăte în samă lucrurile și întâmplările, cari au răsunet mare în sufletul românesc al mulțimii!

Aci, ori vrem ori nu, ori le place asămănarea ori nu, — spune-mi cu cine te'nsofești, și îți-o spune cine ești!.. — cărmătorii țării noastre merg pe un drum și calcă la fel cu vrășmașii noștri neînpăcași, cu Jidanii, cu acela cari ar dori, ca noi și cuvântul de „român” și „național” și „creștin”, să-l ni-tăm, să nu l mai știm nici rostul, decum să ne mai încălzim ori să ne lăptăm pentru el!

Cine n'a băgat de samă cum gazetele jidovești scrise românește, — ca și cele românești ce știa frică de jidani, — su cercat să „omoare cu tăcere” toate marile fapte din m'șcările tinerimii noastre bune a anilor din urmă?

Aceeași apucătură o arată față de procesul tinerului Niculae Totu, asupra cărui se păstrează o muțenie ca pe poruncă.

„Tănuirea” a început dela de-regătorii țării. La porunca guvernului, Tribunalul din Câmpu Lung nu a făcut cunoșcut nici chiar apărătorilor tinerului chemat în judeată, că anume când și va judeca? Abia cu o săptămână înainte de ziua judecării, ei au putut afla că se va ținea judecarea lui.

De aceea noi Miercuri în săptămâna trecută, pe când tipăream foala, nu știam încă nimic de ziua judecării lui Totu, și abia Joi, după ce trimissem foala, am primit o telegramă, care ne vestea că ziua procesului e pusă pe Sâmbătă 19 Februarie. Scoatem numărul acesta de foale mai de vreme, ca cetitorii noștri să poată afla totuși înainte de proces, despre ținerea lui.

E o tănuire cu deochiu. Gvernul n'a vrut să se știe lucrul mai de vreme, pentru ca poporul nostru să nu și poată arăta simțămintele sale față de tinerul din proces și de rostul faptelor sale, cu acea bogăție de dare pe față, cu care și le a arătat în celelalte procese studentești. Și asta pentru a nu atinge, a nu supăra neamul de năpârcl, împotriva

cărui se ridică tot mai mari valurile de nemulțămire în poporul nostru, de sus până jos.

Pe lângă toată tănuirea zilei de desbateri a procesului, afie și guvernul și jidanii, pe placul cărora s'a făcut „complotul tăcerii”, că tot poporul nostru cel bun, este cu sufletul său pe partea tinerului Totu, ch-mat în judeată pentru că a răzbanat mândria de neam lovită și haiduită de marii noștri dușmani, în persoana profesorului Diaconescu și a soților săi la Cernăuți!

Și tot la fel așteaptă dela jurații din Câmpu-Lungul Bucovinei, ca, fără nici o lungă chibzuire, să rostescă asupra tinerului, care a fost împlin la fapta sa sângeroasă, de nimenea dorită, dar de neîncun-jurat — prin ținuta nimerică, mișelească, a bandei de tineri jidani, încurajați și asmuțiți la asta de părinții lor, de foile lor, de deputatul lor Ebner, de tot neamul lor urât! — să rostescă sărbătorește judecata: *Nevinovat!*

Pentru ca să și dea pe viitor sama jidanii, că a te atinge de un Român în Țara Românească, ne e cel mai comitate lucru!, că poți îngh și chiar un glonț, și cel ce îți trimite, — nu va infunda ocna!

Nu dorim aceste fapte, dar dacă ei le provoacă (le cheamă) prin purtarea lor, — urmările să-l privească!

Ca dovadă că poporul nostru așa judecă, e faptul, că, deși nu s'a știut când anume va fi procesul, totuși sute și sute de Români din toate părțile țării, au trimis cerere Președintelui Tribunalului din Câmpu Lung, să înscrie printre apărătorii tinerului N. Totu!

Cele multe s'au trimis de dreptul Președintelui Tribunalului, — dar unele ni s'au trimis nouă, în foaie, spre a ști de ele și a le trimite noi mai departe.

Așa, am primit din comuna Marani, Jud. Timiș, cererile alor 15 fruntași din comună, către Președintele Tribunalului Câmpu Lung, ca să-l înscrie printre apărătorii lui N. Totu; din Vința cererile alor 28 de bravi Români, din Mădășjar 22, din Jădani 5, — și din alte părți. Ei ne scriu: Ne-am înștiințat nu-

mai atâta de-ocamdată, dar dacă vom afla ziua procesului și vom afla că putem fi și noi de ceva folos, ne vom înscrie nu 20 din o comună, ci 200 și vom și merge la apărare, căci nu e acolo apărarea unui copil al nostru, ci apărarea obrazului neamului nostru întreg, pentru care sărim cu toții la luptă!

— În „Foia Interesantă” alăturată la acest număr, dăm fotografia (chipul) profesorului atecat *Diaconescu* și a tinerului *N. Totu*, răzbușătorul atacului, și, pe scurt, istoria întâmplării. În numărul viitor și cel următor, vom aduce dare de seamă dela proces, după însemnările ce și-le va face la fața locului directorul foil noastre, *păr. I. Moța*, care merge să fie de față, fiind înștiințat și apărător.

Va fi un proces de mare însemnătate pentru lupta noastră națională, proces la fel de însemnat cu celelalte procese studențești de mai înainte. Bărbați luminați își vor rosti cuvântul, cercetând boala de care suferă așa de greu neamul nostru și țara noastră: de inveninarea evreiască. De aceea vom da cât se poate pe larg cele ce acolo se vor spune. Le vom da macar noi, căci celelalte foi „cuminți”, cele mai multe, știu tăcerea ca pe poruncă, spre plăcerea evreilor...

Pe aiurea și pe la noi.

„Marina” engleză, — adică armata de corăbii engleze, e așa de mare, cum alt stat pe glob azi nu are, — și ca atare cere sute și sute de mii de oameni în slujba sa.

Pân'acum ofițerii englezi de pe corăbii, primeau în slujba lor pe cine li-se imbia, — căci le trebuiesc multe brațe de muncitori, — pe lângă cele ale soldaților regulați. — Nu-l întreba de i neamț cel ce cere primire pe vapor, ori e turc, ori e chinez. Il lua, il folosea.

Acum „Amiralitatea” (Comanda cea mai mare peste armata de corăbii) a dat ordin (poruncă) ofițerilor englezi, că nu au să mai primească în slujba lor oameni de neam strein, fără o deosebită învoire ce li s'ar da de amiralitate (de comanda cea mai înaltă).

De ce?

Pentru că, negreșit, s'a încredințat acea comandă, că în timpul din urmă streinii ce li-se înștiințează și se viră prin cele slujbe ale statului, — și în armată și încolo în slujbele țării, — vin nu atât cu gând de a te sluji cât a te spiona, a țîștrica, și prea puțin a țîși de folos!...

De aceea departe văzătorul Englez poruncește: *Numai oameni de neamul nostru* și de deplină încredere să fie primiți, chiar și ca simpli lucrători, pe corăbiile noastre, — ca și încolo în slujba statului nostru! Bine să l pipăi, să l cântărești, să l ispitești pe strein, înainte de a l fi pus în un scaun de încredere în țară!

Când vor gândi, vor grăi și vor făptui și conducătorii țării noastre așa?

La noi par'că-s căutați anume streinii și primiți ei mai cu drag, decât vrednicii de încredere fii ai neamului nostru!

Răsunet

la mișcarea Meseriașilor, Industriașilor și Comercianților de pe Valea Jului.

— Ca o întregire —

Die Redactor! Am citit cu plăcere cele scitae în numărul trecut (8) al foil acestora despre mișcarea la care s'au hotărât Meseriașii, Comercianții și Industriașii români de pe Valea Jului, mișcare de a scutura oarecum din amorțirea sa, acest ținut românesc.

E frumos ce face „Reuniunea Meseriașilor, Comercianților și Industriașilor români” de pe Valea Vale, — că ridică steagul național, și ca semn vădit al acestui ridicări, vrea să-și sfîșiească cu frumosa paradă *Drapelul său tricolor*, în frumoasa și de nădejdi trezitoare lună Maiu.

A fost un gând fericit al Comitetului Reuniunii, să cheme la sărbarea ei pe toate Reuniunile surori din Ardeal, ba din toată țara, — ca la o înfrățire a lor, la o dare de mână împreună pentru lupta, ce pe toate la fel le privește: de a ridica meseriile, negoțul și industria românească la locul ce i se cuvine în țara noastră!

Dar — și aci începe roatul scrisorilor mele, — dar pentru a ajunge la ceva pipăit, alevea, nu e destul să ne adunăm, să rostim câteva vorbiri frumoase, și apoi să mergem împăcați acasă, că ne am vărsat focul inimii în adonares și la sărbarea cutare, — dacă după aceea toate celelalte rămâa cum au fost pe toată Valea, peste toată țara!

Spre a schimba stările de azi, trebuie să ne zărim cu toții! Iar asta nu o putem face, dacă cei cari ar fi datori să ne înțeleagă și să ne ajute, nu ne înțeleg (sau se fac a nu ne înțeleg) și nu ne ajută!

Pe acești chemați a ne ajuta, trebuie să i zguduim puțin din nepăsarea lor, dacă nu chiar din pușina lor bunăvoință față de noi meseriași, industriași și comercianții români!

În acest scop lată ce propun eu, ca punct de căpetenie în firul lucrărilor ce se vor desfășura din prilejul sfîștirii Drapelului din Malu:

Solii tuturor Societăților de Meseriași, Comercianți și Industriași români, cari vor lua parte la acele sărbări, — să țină o consfătuire anume pentru următorul scop:

Să aleagă din sânul lor, al tuturor, câte un sol de frunte. Acești soli, formând o Comisie sau Delegație să bătorescă — să meargă la capii tuturor marilor întreprinderi de pe această vale: din *Petroșeni, Lupeni, Petrița, Lonea, Vulcan și celelalte localități cu scune conducătoare, și să arate cu glos bărbătesc și plin de serioasă îngjire, acelor conducători și îndrumători ai lucrărilor din marile întreprinderi, — doruți vud, de oportiva cu o chemare sărbătorească, a Reuniunilor de Meseriași, Comercianți și Industriași români, — că: la toate lucrările de cari aceste întreprinderi au nevoie, ca zidiri, furnizări de materiale, la aprovizionarea cu lucruri de haină, la tot de ce ele au trebuință zilnică, pentru care varsă ruri de bani, — să cheme și să ajute a ajunge să le arde meseriași, comercianții și industriași români!, — iar nu cum e astăzi, când aproape toate sunt date la străini, printre*

cari unii din cel mai veninoși dușmani ai țării și ai neamului nostru!

Să li se arate serios și hotărât, acestor conducători ai marilor întreprinderi cari dau viața cea mai puternică Valei Jului, — că Reuniunile românești, în numele cărora vorbeac, nu vor să mai sufere viața rușinoasă de azi, — când într-primăria și comercianții și meseriași români sunt par'că anume împinși în laturi și sunt îmbrățșiți cu ascunsă și veninoasă plăcere, streinii!

Acele întreprinderi pot da avînt uriaș vieții românești în bogata Vale, și pot să țină pe Români încă multă vreme în sclăvia în care se găsec astăzi! Dela ele atâră.

A schimbarea aceste stări, păgub toare materialcește pentru neamul nostru și rușinoase sufletește, — să fe una din cele dintâi întea a „Reuniunii Meseriașilor, Comercianților și Industriașilor români” de pe Valea Jului, — ba din toată țara! Că nici pe alurea nu e mai bine!

Și dacă Reuniunea dela Petroșeni, mână 'n mână cu celelalte din țară, vor bate mereu, — li s' va deschide! Dacă la întâia bătătură domul din lăuntru se vor face că — nu aud bine, trebuie bătut de nou, ceva mai tare!, — și veți vedea că — vor ajunge a auzi!...

Dar de om tăcea și ne om vărsa năcazul numai noi între noi, — el trec pe lângă noi și peste noi, cu nesimțirea de răz! Iar din asta ei trebuiesc treziți, uneori scuturând bine așile!...

Meseriașul nesocotit.

Pentru N. Totu Cluj

Din Ciciova-Montană (în Banat) ne a trimis dl Nicolae Băulescu, funcționar contabil la Direcțiunea Silvică din Oravița, *L. 11-2* primiți ca ajutor pentru tinerul *N. Totu*, dela următorii Români de inimă, cari înțeleg suferința unui tiner ce s'a avântat la o faptă plină de primejdii pentru sine însuși, ca *N. Totu*. De aceea ei ajutându l i doresc sănătate căci tărie sufletească știu că are, și scăpare cu pace din judecata în care e chemat! Au dăruit:

George Perian 100 lei; Ion și Iuliana Crețu 50 lei; — câte 40 lei: *N. Băulescu, Al. Velcelean, Const. Sperlea*; — câte 20 lei: *G. Pruniș, G. Constantin, M. Anghela Blambiu, Al. Pruniș, I. Perian, Oravița, I. Munteanu, D. Teleagu, Stoian, M. Coțae, T. Blaj, V. Caragiu, I. Caragea, M. Perian, G. Velcelean, G. Buta, N. N., V. Băies, I. Băies, I. Perian, G. Izvorniceanu, P. Izvorniceanu, M. Crețiu, Frențu, Paul, M. Perian, O. Petcu, P. Pruniș, I. Bombea, I. Albu, I. Teodor și G. Șohileanu*; — câte 10 lei: *P. Retezan, C. Oravicean, D. Oravița, V. Ozvald, A. Montean, P. Cociș, Elena A. Blambiu, G. Drogomir, M. Sandu, C. Crăciun, P. Stoica, G. Vlad, vâd M. Pruniș, C. Boboescu S. Banta; I. Mălea și M. Stângri, M. Velcelean 12 lei*; — câte 5 lei: *C. Vlad, T. Cocos, Ilie Sandu și D. Damian*.

— Din Turnu-Severin, orașul brav care a dat românească judecată lui Corneliu Codreanu, — ne-a trimis dl inginer silvic *Ioan Brăncuș, L. 850*, primiți ca ajutor pentru tinerul *Totu* dela:

Inginer *I. Brăncuș* 200 lei, *Emil Lega, N. Gălici, P. Bajovici și Maior I. Gogsn* câte 100 lei, *Gr. Năstase, P. Izvoranu și Virgil Neta* câte 60 lei, *I. Gărgălie* 40 lei, *N. I. Borcos* 20 lei și *P. Mihail* 10 lei.

Dl adv. *V. T. Prilipeanu* din Fălticeni (Moldova), ne-a trimis *L. 200* pentru *Totu*; — *Ioan Drăgoi*, din Călnic (j. Caraș) 100 L.; — *Ioan Tonca* din Constanța 54 Lei; — *Vas. I. Dobre* din Tâtaru (j. Brăila) 25 Lei; — *Sim. Croitoru,*

Reșița 20 Lei; — *Vas. Oțoin, Lupeni* 20 Lei; — *Nic. Băulescu, Oravița (Banat)* 15 Lei; — *Lăiu Paș, Reșița* 15 Lei, *G. Blaj, Săușa*, 50 Lei.

Din Ungheni (j. Iași) am publicat în No. 5, o listă a darurilor primite de doamna *Sofia I. Arghir*. Din greșală, lista s'a publicat trunchiată. Dăruitorii erau scriși unul sub altul pe pag. I. a scrisorilor și pagina sumată, încheiată cu suma de Lei 200. În graba lucrului nu ne-am uitat că mai sunt nume și pe pagina a doua. Acelea au rămas nepublicate. Anume: *D. Subloc. Nemțeanu, I. Arghir, S. Stroiță, M. Măntean și T. Brăteanu* câte 20 Lei, de tot 100 Lei. — care se adauge azi la sumele venite. Deci:

De tot azi . . . Lei 2.601—
Din Nr. 7 . . . 16.443—

Total Lei 19.044—

SCRISORI

Șezătorile culturale „Astra”.

Despărțământul Brad al „Astrei” a hotărât să țină tot din 2 în 2 Dumineci câte o „Șezătoare culturală”.

Duminică în 6 Febr. a. c. s'a deschis șirul acestor Șezători, cu o reușită neașteptată, luând parte lume multă, cărturari, țărani, bărbați și femei, tineri și bătrâni, și elevii claselor de sus ale școlilor din loc.

Programul a fost bine ales, de învățatură și de petrecere instructiv, și distractiv. În lipsa preș. Dr. P. Opriga, vicepreședintele prof. G. Părvu a deschis Șezătoarea printr'un cuvânt înșuflețit; îndeamnă lumea să se apropie cât mai mult de razele binefăcătoare ale „Astrei”, și făcând caldă chemare la simțul de bună înțelegere a cărturarilor din loc, când e vorba de nevoile culturale ale poporului în mijlocul cărui trăim.

„Asociația Corală” a cântat cu o înălțătoare mândrie „Steagul nostru” de *G. Kiriac*. Laudă se cuvine acestei Asociații, care la toate prilejurile face cinste Bradului. Laudă harnicului ei dirigent d. prof. *G. Părvu*. Poezia lui *Vlahoșă „La Icoană”*, declamată de *dra L. Lazar*, a mișcat sufletele; și declamarea poeziei „Oltul” de elevul ci *VIII Tr. Miclea*, care a fost la înălțime.

A urmat apoi conferința prof. *G. Părvu „Astra ieri, azi și mâine”*, — în care arată cu date și pe înțelesul tuturor munca desvoltată de „Astra” în tot trecutul ei de 60 de ani; arată ce face azi și ce are de gând să facă în viitor, pentru cultura neamului. Latură a doua a conferinței, a fost o foarte nimerită copie a vieții noastre sociale, cea lipsită de mândria națională și cuprinsă de moravuri ce duc la deștrămare!...

A fost apoi plăcut și totodată plin de învățatură patrologul „Lăcomia” predat de elevii școlii primare.

Ca cel din urmă punct al „Șezătorii” a fost frumosul marș: „S'a deșteptat din somn Românul” întonat de corul Liceului „A. Iancu”.

Țin să pomenească aci, că mult a plăcut tuturor, că elevii Școlii de ucenici au venit la „Șezătoare” sub conducerea directorului ei dl *P. Lazar*. A fost un lucru caminte aducerea lor aci.

Mult ne-am fi bucurat de l vedea în la Șezătoare și pe meseriași și tineri români din Brad. Dar să nădăjdum că l om vedea la cele viitoare.

Din intrate benevole — în scopul edificării Casei Naționale din Brad — s'a încasat suma de 1400 Lei. —

Cronicar.

Pentru Căminul „Cultural Creștin“ (Casa Studenților).

Din America

ne-a venit un nou dar frumos pentru „Căminul Cultural dela Iași și pentru Sanatoriul de tuberculoși din Colbița: Câte 14.650 Lei pentru fiecare.

Darul e rodul stăruințelor cunoștințelor făcător de bine d. Nicou Tecău din Campbell, Ohio (fost East Youngstown), care în ajunul sfintelor sărbători ale Crăciunului și Anului nou, s'a gândit să facă zile de sărbători mai plăcute Românilor de acolo. În acest scop a pregătit o „orchestră“ (muzica de instrumente), stând din 6 persoane: Dna. N. Tecău însuși, fiul d-sale, elev la Liceul de acolo și primviolonist în orchestra Liceului, Marin Simescu conducătorul orchestrei, Dm. Popescu, Const. Nestor și Emil Ramba, cu viole, cobza, mandolină. Pregătiți cu cântări plăcute, dl. N. Tecău i-a luat în automobilul d-sale și s'a dus cu ei pe la casele Românilor celor mai de seamă din orașul Youngstown și Campbell (fost East Youngstown) și i-au „colindat“, pe câți au putut la Crăciun, pe alții la anul nou. Dăruirile ce le au primit dela cel, la al căror case au cântat, le au trimis aici pentru cele 2 scopuri nobile.

Scotând la iveală cu plăcere noua faptă frumoasă, națională și românească, a dlui N. Tecău și soții — arătăm aci numele celor cari au dăruit și cât au dăruit pentru frumoasele scopuri:

Din Youngstown, Ohio: Toma Fieaca (de fel din Spring) 10 dollari, (cam 2000 Lei); — câte 5 doll. (cam 1000 L.): Eman. Ionescu (Vingard) Paraschiva Drăgoi (Vingard) P. Popescu (Sibiu), P. Sârbu (Sebeș); — câte 3 doll. (cam 600 L.): I. Moldovan (Agris), Olimpia Tețu (Ploiești), Grigore Bucilă (Ragla), N. Hulea (Henic); — câte 2 doll. (cam 400 Lei): Vas Urs (Budacul Rom.), Gr. Adace (Ragla), Vas. Bactu (Sântu), P. I. Sîrbu (Sebeș), N. Muntean (Sebeș), N. Coman (Berghin), P. Dobrescu (Dumitra), I. Dragomir (Colibi), I. Limbian (Sebeș), Miron Todrcea (Chirpâr); — I. Opris (Șelca mare) 1 doll., 76 cenți; — câte 1 doll. (cam 200 L.): V. Motintan (Siga), I. Scoarță (Apold de Jos), Gavr. Sîrbu Birghiș, M. T. Roman, Șetin.

Din Campbell Ohio: Dl Nic. Tecău, Sebeș, 10 doll., cam 2000 Lei; — Fieta P. Saltăneanu 6 doll., cam 1200 Lei; — câte 5 doll., cam 1000 Lei: I. Comșa, Spring, G. Arsu, Vingard, I. Bulz, Tomesit, N. Graur, Boholt și N. Gibb, Sebeș; — I. Nerges din Nădeșul săsesc 4 doll., cam 800 Lei; — câte 3 doll., cam 600 Lei: I. Foanta, Boholt, G. Potor, Cucerdea rom., Rudi Nan, Arpașul de sus, Aug. Ciugudean, Miceșit; — câte 2 doll., cam 400 Lei: Zah. Sîrbu, Sighișoara, Ilie Tofan, Băldăcea, Bucovina, P. Tincu Sebeș, I. Fleșer, Toarcia, Glig. Hiti-caș Căminul mare; — Un „american“ 1 doll., 60 c.; — Dan Stota, Calvaser, 1 doll., 50 c.; — câte 1 doll., cam 200 Lei: Sam. B. Iacob, Mo se Neagu, I. Florea, Savu Tămăș, Dum. Pop, Zaharie Solomon, Nic. George, I. Mătu, I. Muntean.

Am mai primit dela:

Frații Ioan și Damitru Suciu, de fel din Vale, azi în Terre Haut, Ind. (America), — Lei 500.—

Din Chișinău-Criș (j. Arad) Lei 120 dela dl George Olariu, grefier. D-sa a vândut mai multe Calendare Naționale dela noi, și partea d-sale de câștig: Lei 120, i-a trimis ea dar Căminului dela Iași. Frumos gând. — Dl Ioan Drăgoi din Călnic (j. Caraș) a trimis 100 Lei iar altă sută tinerului N. Totu; dl Lăiu Pau din Reșița Lei 15; Vas. Ghe-

ran din Cluj Lei 15; G. Blaj din Săușa Lei 50.

De tot azi . . . Lei 14.850.—
Din Nr. 7 . . . „ 268.173.—
De tot la „Lib.“ Lei 283.023.—

NOUȚĂȚI

Banca „Albina“ din Sibiu, precum aflăm, a încheiat bilanțul (cumpăna socotelilor) pe a. 1926, în care a lucrat cu capitalul de Lei 50.000.000 integral vărsat, cu active totale de Lei 814.997.154 și a avut un venit brut (peste tot) de Lei 118.706.072, din care câștig curat L. 24.377.000 (peste 25 milioane).

Adunarea generală ordinară se va ține la 12 Martie a. c. și Consiliul de administrație va propune acesteia trecerea dividendei cu 2% la 24%, astfel, că couponul pe 1926 se va răscumpăra cu Lei 120.

Pentru scopuri culturale și de binefacere, „Albina“ împarte în anul de față, din câștigul anului trecut 1926, frumoasa sumă de Lei 1.800.000 (aproape 2 milioane)!

Intr'adevăr frumoasă dezvoltare și frumoasă dăruire pentru scopuri de binefacere.

Cununie. Dl Amos Adam, inv. în Cristur și Doara Mărioara Hetei, din Orăștie, își vor sărbători cununia Dăminecă în 28 Febr. 1927, în bis. ort. rom. din Orăștie. Mult noroc!

Producțiunea dată de „Corporațiunea Industrială din Orăștie“ la 12 Febr. seara, în sala dela Central, cu program românesc, unguresc și nemțesc. — a reușit ca și în anul trecut, foarte bine. Sala plină. Producțiile spre mulțumirea tuturor; venitul, — pentru fondul de ajutorare al măestrilor ajunși la nepuință, — asemenea frumos.

Scad interesele (cămetele)... Dar nu la noi, unde se țin zdrevene, — ci în Franța. Banca Franței a scăzut procentele după împrumuturile ce ea le dă Băncilor din țară, cu jumătate la sută, (dela 6% la 5½), dând prin asta pildă băncilor, să facă asemenea.

Advocat român în Geoagiul-de-jos. Cu plăcere vestim pe cetitorii noștri de pe Valea Geoagiului, cari la rândul lor să vestească întregul popor, — că în Geoagiul-de-jos am ajuns a avea iarăș un avocat român: Dl Dr. Mihai Oros și-a deschis cancelarie advocațională aci. Advocați streini mai erau în Geoagiul, dar dela războiu încoace avocat român nu mai aveam. Poporul nostru să-l caute cu toată încrederea.

Nuntă tulburată sângeros. Din Dala (lângă Abalulia) se vestește că în 12 Febr. pe când o pereche de nuntași lega din biserică, tinerul Nicolae Radu, pizmaș pe mire, i-a așteptat în ușa și a tras un foc de revolver asupra mirelei, — dar a nimerit pe nănaș, — care, în stare grea a fost dus la Spitalul din Sebeș, unde i s'a scos gionțul. A doua zi Radu s'a dus de bunăvoie la procurorul, unde a fost arestat.

Vin bun de BURJUNAL se capătă la ospătaria Văduva VLAD, Orăștie, Calea Mihai Viteazul (Drumul țării). 988 2-3

Posta Redacției.

D-sale Chvoța D. Suciu și Lucreția Suciu, în Vale. Foile pentru dvoastrăle au plătit părinții Dv. din America pe 1927 întreg.

D-sale Stan Molan, în Bendorf. Foile d-sale sunt plătite pe anul trecut cât le ai avut și pe cel de față întreg, de către Ana Pătășan din America.

Dlui Grigor Nicolae Bala mare s'a plătit greșita Suteți plătit pe 1927.

D-sale Ana Pătășian în Bendorf, Ohio (America). Am trimis Calendarul la cel 2 cuscari. Am scris plătite foile pentru Stan M., pe a. trecut și pe anul de față întreg; ale d-sale sunt plătite pe trecut și 300 Lei am pus pe anul de față. Mulțumiri Spor și noroc!

„Nunta Mărioarei“

Tragedie cu subiectul luat din viața poporului dela sate.

Această piesă teatrală acum e dată la tipar și ca să mă pot orienta cu numărul exemplarelor, rog pe acei stimați domni cari doresc să o aibă, să mă avizeze cu întoarcerea postei.

Lucrarea se estinde pe 45-50 pag. format mare, hârtia velină și coperta colorată.

Prețul 50 Lei; trimisă prin ramburs 65 Lei.

Emanoil Suciu

(987) 1-2

inv. dir.

Măgarei, u. p. Bărghiș, j. Târnava mare.

STRĂMUTARE DE LOCAL!

Bodega „PUIU“ de pe Calea Mihai Viteazul din Orăștie, cu ziua de 15 Februar a. c., s'a mutat în local nou, mai mare și comod: în casele Corvin (Calea Mihai Viteazul 10, fosta barbie Schiopu).

CSSA ADE PĂSTRARE „BAIA DE CRIȘ ȘI JUR“ SOCIETATE P. A. IN BAIA DE CRIȘ.

Convocare.

Domnii acționari ai Cassei de păstrare „Baia de Criș și Jur“ S. p. a. în Baia de Criș sunt invitați prin aceasta la

XXXV-a adunare generală ordinară

care se va ține în ziua de Duminică 6 Martie 1927 la 10 ore a. m. în localul institutului din Baia de Criș.

Ordinea de zi:

1. Constituirea adunării și alegerea alor doi membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Prezentarea bilanțului pe anul 1926, descărcarea consiliului de adm. și a comitetului de cenzori de gestiunea exercițiului 1926.
3. Aprobarea proiectului asupra împărțirii profitului curat.
4. Hotărâre asupra arcerii capitalului social, și în urma acestia schimbarea statutelor, autorizarea consiliului de adm. pentru îndeplinirea formalităților reclamate de lege și statute în aceasta materie.
5. Eventuale.

Să fac atenți on. acționari, că la adunare, atât în persoană cât și prin plenipotențiar, numai acela își pot valida dreptul de votare, cari conform §. 33 al statutelor și-au depus acțiunile la Cassa de Păstrare în Baia de Criș, la faliala în Halmagiu, La Banca Marmorosch, Blank & Comp. în Arad sau la fondul de pensie dela societatea, Ruda 12 Apostoli în Brad și cari depunerile se vor justifica cu certificate. Eventuale propuneri conform § 43 al statutelor au să fie comunicate direcțiunii în scris înaintă de începerea adunării cu 5 zile.

Baia de Criș, la 20 Ianuarie 1927.

DIRECȚIUNEA.

Activ.	Bilanț la 31 Decembrie 1926.	Passiv	
Cassa în numerar	598.727 46	Capital social	500.000.—
Disponibil la Bănci	239.173.—	Fonduri:	
Etecte publice și acțiuni	51.500.—	Fond de rezervă	500.000.—
Capital plasat:		Fond special de rezervă	195.114.—
In cambii	3.882.317.—	Fond de pensii	300.000.—
In obligațiuni	515.248 60	Fond p. creanțe dubioase	
In cont curent	3.907.033.—	cont. art. 32 legea inpus.	250.000.—
Edifițiile inst. tutului	40.000.—	Depuneri spre fructificare	11.466.564 51
Imobile	74.767 57	Reescompt	169.000.—
Mobilar	100.—	Dividende neridicate	16.140.—
Diverse debitori	21.077 97	Diversei creditorii	21.503 54
		Dobânzi și provizii trans.	446.422.—
		Beneficiul anului 1926	435.260 55
	14.330.804 60		14.330.004 60

Baia de Criș la 31 Decembrie 1926.

Trăian Macavei m. p. director executiv. Cornel T. Russu m. p. casier. Nándor Tóth m. p. procurist expert contabil.

DIRECȚIUNEA:

Florin Medrea m. p. președinte. Rudolf Adam m. p. vice-președinte
Văter Ambruș m. p. Francisc Egler m. p. Hanzéros Géza m. p.
Fr. Miras m. p. Carol Schenk m. p. Adolf Sieber m. p. N. Taruca m. p.

COMITETUL DE CENSORI:

Subsemnatul comitet de cenzori am examinat costul present și l'am aflat exact

Simion Ziron m. p.,
președinte.

(990) 1-1

Dr. Iacob Oncu m. p. Sándor Zsigmond m. p.

„CRIȘANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Brad.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Institutului de Credit și Economii „CRIȘANA“ sunt invitați prin aceasta să participe la **XIX-a adunare generală ordinară,**

care se va ține joi în 31 Martie 1927 la orele 3 și jumătate p. m., iar în cazul, că nu se vor prezenta acționari în număr suficient, adunarea generală se va ține la 14 Aprilie 1927 în localul Institutului din Brad, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea.
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de Cenzori, Bilanțul anului 1926, distribuirea profitului și darea absolutului.
3. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de Administrație pe termen de 3 ani.
4. Alegerea Comitetului de Cenzori pe termen de 3 ani.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru Consiliul de Administrație și a speșelor de călătorie pentru comitetul de Cenzori.

Acționarii cari doresc a lua parte la adunarea generală, sunt rugați a și depune acțiunile eventual titlul provizori și plenipotențele, cu 24 ore înainte de adunare, la Casa Institutului din Brad, filialele din Hâlmagiu și Garahonț și la oricare institut membru la „Solidaritatea“.

Brad, la 3 Februarie 1927.

Consiliul de Administrație.

ACTIVA.		Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1926		PASIVA	
Casa numerar	1 664 780.-			Capital societar	2 500 000.-
Disponibil la bănci	2 237 689.-	3 902 469.-		Fond general de rezervă	1 200 000.-
Cambii	9 529 077.-			Fond special de rezervă	300 000.-
Cambii cu scopurile hipotecară	1 774 665.-	11 303 742.-		Fond de pensii	516 535.-
Credit de cont-curent		2 735 005.-		Fondul filantropic „V. Damian“	30 000.-
Marfă		162 499.-		Depuneri spre fructificare	12 602 842.-
Avansuri pe efecte și prețioase		85 194.-		Diverși creditori	317 574.-
Efecte proprii		364 465.-		Dividende nereclamate	5 176.-
Imobile		375 000.-		Reescont	736 600.-
Acționar		335 800.-		Dobânzi cuvenite anului viitor	423 546.-
Mobilier				Beneficiu net	632 501.-
		19 264 174.-			19 264 174.-

DEBIT.		Contul Profit și Pierderi la 31 Decembrie 1926.		CREDIT.	
Chestele de administrație, impozite etc.	1 262 535.-			Dobânzi și beneficii rezultate din operațiunile de bancă	1 833 136.-
Beneficiu net	632 501.-			Chirii	61 900.-
	1 895 036.-				1 895 036.-

Director executiv
ss. Ion Ghișa, expert-contabil.

Brad, la 31 Decembrie 1926.

Pentru contabilitate:
Maria Vecserdi

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Cornel Lazar, președinte. ss. Aron Roman, v.-președinte. ss. Dr. Nerva Oncu ss. Dr. Todor Băbușia ss. Virgil Bulz
ss. Ilie Pap ss. Ioan Cutean ss. Ioan Imperat ss. Valer Ambrus ss. Andron Bogdan

COMITETUL DE CENZORI:

Subsemnatul comitet de Cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte.

Brad, la 3 Februarie 1927.

ss. Ion Perian, președinte. ss. Ioan Fugătă ss. Ioachim Ivan ss. Iosif Comșa ss. Petru Câmpean ss. Alexandru Draia

Raportul Comitetului de Cenzori.

Onorată Adunare Generală!

Avem onoarea a vă face cunoscut, că am examinat bilanțul și Contul de Profit și Pierdere pe gestiunea anului 1926 și le-am aflat exacte și în consonanță cu registrele societății.

În decursul anului 1926 am verificat în mai multe rânduri situația operațiilor și de fiecare dată ne-am convins despre corecta administrație a societății.

În urma acestor constatări, rugăm să b'nevoști a aproba Bilanțul și Contul Profit și Pierdere încheiate la 31 Decembrie 1926 a aproba împărțirea profitului de Lei 632 501.-, a primi toate celelalte propuneri ale Consiliului de Administrație cu cari propuneri ne identifi căm, și în fine să b'nevoști a da pentru anul de gestiune 1926, atât Consiliului de Administrație cât și Comitetului de Cenzori, descărcarea cuvenită.

Brad, la 3 Februarie 1927.

(991) 1-1

ss. Ioan Perian, președinte. ss. Ioan Fugătă ss. Ioachim Ivan ss. Iosif Comșa ss. Petru Câmpean ss. Alexandru Draia

O moară cu motor

de benzină în funcțiune, cu o pereche de petri franceze de 36 c., — e de vânzare! Motorul e de 16 H. P. Se poate vedea în com. Acmar (lângă Vințul de Jos). — Se vinde și deosebit moara și motorul. — A se adresa la:

(993) 1-4 I. Manciu,
Balomir (p. Orăștie, j. Huned).

Casa de prăvălie și crășma.

În comuna Sarmiseghetuza (Grădiște, jud. Hunedoare) la centru, este de vânzare o casă cu drept de prăvălie și crășmă, constituită din 5 camere, curte, grădini. Volontari sunt a se adresa la:

985 3-3 Vida Voina, comerciant
Sarmiseghetuza, j. Hunedoare.

Caut o CALFĂ rotundă în branșă țigărilor și cu experiență mai îndelungată, cunoscând limba română, germană și maghiară.

Oferte frumoase de o fotografie, se vor adresa firmei:

984 3-3 VASILE I VULCU
SEBEȘ județul Alba.

Femea mai în vârstă, între 40 și 50 ani, se caută ca gospodină în casa unui văduv cu un copil, măestră cu bună țare. — Înfelegerea se va face direct. — Adresa la foate. (986) 3-3

De vânzare

leștiu: 2 tractoare nou: oră lucrând cu 4 brezde, 7-8 țigări pe zi. Tot acolo de vânzare un Automobil „Ford“ pt. 4 persoane și un Camion 3 tone. Informații la:

(092) 1-2 Ioan Petruș
Oprișeni, p. Turda

O casă de vânzare

constă din 2 odăi, chiudă, bucătărie de vară, șopru de lemne, cocină și grădini, în Str. Cloșca (Zăvoiu) Nr. 4

(981) 3-4 Orăștie.
Informații la:
Ioan STOICA Ghelar.

Altoi de viță și tot felul de

viță de viu direct producătoare, bogată în rădăcini, de 1 și 2 ani, mai departe Riparia și viță de vie de 1 și 2 ani cu rădăcini, din aceeași soiuri viță netedă, se poate procura pe prețurile cele mai ieftine, la via

(934) 11-15 I. Szűcs,
Diosig, 31 (în Bihor).
— Preț-curent gratuit și franco —

PODGORENI!

Atrag atenția marilor podgoreni, Cooperative, Bănci și comercianți de vițe, că în pepiniera mea se pot cumpăra în orice cantitate și cu prețurile cele mai avantajoase renumitele vițe altoite de 1 și 2 ani cu rădăcini abundente din ÉRMELLÉK și varietățile direct producătoare, nobilizate prin încrucișarea poleului de flori. La cumpărări mai mari, reducere considerabilă. — La cerere trimit imediat gratis și franco catalogul meu. Adresa:

Ștefan Kágyi Szabó
(960) proprietar de pepinieră 9-10
Oradea, Parcul Carmen Sylva 12.